

BYLO NEBYLO â€ 11

Pondělí, 04. února 2013

Švédký stál vybraných událostí, jak šly dájíjinami. Po kratší době pšstu, zaviněným poruchou telefonní linky, servírujeme následující menu: kalifornští argonauti, C, plyny a tlaky, pól chladu, vražedné vštry, ministr vlastních financí, malý nikoli talentem, univerzita pod Špilberkem, ršá 3/4e šervená a bílá, Pippilotta Langstrumpf, 10 stupš k tvrdosti, brouk z Vratislavic, zoo v kufru, nšmecká šeská kuchařka, skotská Bílá hora.

24.1. 1848 – v pohořtí Sierra Nevada našel tesař James Marshall zašátek zlaté říly, která, jak se po ukázalo, byla 120 mil dlouhá. Zlatá horeška, která vzápští vypukla, významně pšispšla k osídlení Kalifornie - do roku 1850 sem pšlo hledat štšstí, teda spše bohatství, na 300 000 lidí. 25.1. 1905 – v jihoafrickém dole byl nalezen nejvší diamant v historii o váze 3 106 karátů (621 g). Dostal jméno Cullinan. Metrický karát jako jednotka hmotnosti se historicky vyvinula od hmotnosti semene svatojánského chleba, kterášto byla tradiš poušívána v Arábii a Persii jako závaší pši uršování hmotnosti drahých kamenů. Tahle semínka jsou velikostně a váhou jak kdyš bouchne lis a navíc v tšchto krajích bšáš k mání. Diamant Cullinan byl rozkrájen na 105 kousků - 9 velkých malých diamantů. Nejvší z nich, Velká Hvšzda Afriky o hmotnosti 530 karátů je zasazen do britského královského šezla s kšíšem. Soušástí britských korunovašních klenotů je téš populární Koh-i-Noor (Hora svštla). S nejvtipší jméno pak vyhrává diamant 26. sjezd KSSS nalezený na Sibiši :-)

25.1. 1627 – narodil se Robert Boyle, irský pšírodovšdec, chemik, fyzik a vynálezce, zakladatel moderní chemie, všem stšmedoškolákšm známý pro termomechanický zákon, který šiká, še soušin tlaku a objemu plynu je pši konstanta teplotš stálý, a jak uš tak u zákonš bývá, platí pro šideálníš plyn :-)

26.1. 1926 – ve vesnici Ojmjakon na Dálném východš v Jakutsku byla namšena historicky nejníší teplota na severní polokouli (−71,2 °C). Ve vesnici šije 750 obyvatel. No, nežávidím jim to. 27.1.1945 – byl osvobozen koncentrašní tábor v Osvštími. Velitel tábora, Rudolf Höss pší Norimberských procesech uvedl, še v Auschwitzu zemšely více neš tší nš Státní muzeum Auschwitz-Birkenau uvádí pošet 1,1 milionu, z nichš pšiblišnš 90 % byli šidš prakticky ze vševropských států. Všina obští byla zavrašána v plynových komorách insekticidem Cyklonem B, granulovanou kšemelinou nasycenou kyanovodíkem. Cyklon B vyrábšla i Draslovka v Kolínš. Ostatně vyrábš se zde dodnes pod názvem Uragan D2, opšt jako dezinfekšní a deratizašní prostšedek. To jsou paradoxy, pane Vanšk...

27.1.1615 – narodil se Nicolas Fouquet, francouzský ministr financí za vlády Ludvíka XIV. Pšiliš okatš si však pletl královskou pokladnu se svojí, a tak byl roku 1661 zatšen kapitánem královských mušketýrš Charlesem de Batz-Castelmore, hrabštem d'Artagnanem a odsouzen za zpronevšení státních financí na došivotí. 27.1.1756 – narodil se Johann Chrysostomus Wolfgang Gottlieb Mozart, bohem nadaný rakouský hudební skladatel, který je šivoucím dškazem toho, še velikosti nezáleší. Mozartš v fyzický vzhled popsal jeho pšitel, tenorista Michael Kelly: š Wolfgang byl pozoruhodně malý muš, velmi hubený a bledý, s aš pšespšiliš velkým množstvím pškných svštých vlasů. š - jš znamená šzlatoustýš. Inu nomen omen :-)

jméno Wolfgang zdšdil po dšdu z matšiny strany - jméno Gottlieb dostal pší kštu (Gottlieb, Theophilius, Theofil š Amadeus jsou pšeklady téhoš jména, které v šeštinš známe jako Bohumil) 28. 1919 – byla zalošena Masarykova univerzita Brš. Má 9 fakult, univerzitní centrum v Telšu a provozuje polární stanici na Antarktídš. V dobách, kdy nebylo jméno našeho prvního prezidenta populární, nesla jméno Jana Evangelisty Purkyně. 28.1. 1457 – narodil se Jindřich VII. Tudor, král Anglie a pán Irska, jehoš nárok na tršn sice nebyl pšiliš velký, ale všina jeho soupeš padla v pšedchozí válce ršáší nebo bš popravena. Tudorovská rše je pak takovou kompilací šervené rše Lancasterš a bílé rše Yorkš :-)

Téhoš dne, let pozdšji (1547), zemšel jeho syn Jindřich VIII. Dobrá pšesmyška v letoštu... 28.1. 2002 – zemšel Lindgrenová, švédká autorka knih pro dšti. Och, Pippi Dlouhá punšocho, nejakšnší šenská hrdinka, co znám. Jak já jsem toušila po rzavejch vlasech a pihách... Jako svobodná matka na začátku 20. století to Astrid nemšla zrovna lehký. Otšhotnášla s šenatým kolegou a byla nucena pod tlakem okolí odejít z domova. Syna Larse musel nedostatek penšz dát do pšstounské péše. Pozdšji se provdala, coš jí umošnilo vzít si syna zase k sobš. 29.1. 1773 – narodil se Friedrich Mohs, nšmecký geolog a mineralog, který vytvošil stupnici tvrdosti, která je dodnes poušívána a na jejší jednom konci stojí mastek a na druhém diamant. 30.1. 1649 – prohrál válku s parlamentem a byl popraven anglický král Karel I. A Anglie se tak na nškolik krátkých let stala poprvé a naposledy republikou. 30.1.1951 – zemšel Ferdinand Porsche, rodák z Vratislavic nad Nisou, student elektrotechniky na pršmyslové škole v Liberci, automobilový konstruktér, otec lidového vozu VW Brouk. Po 2. sv. válce válce byl Ferdinand Porsche odsouzen za spolupráci s nacisty na 22 mšsícš všzení. Jeho syn Ferry zalošil továrnu na sportovní vozy. Jméno Porsche pochází pravdšpodobně z šeského jména šBoreš š. 30.1.1995 – zemšel Gerald Durrell, britský spisovatel, humorista, zoolog a popularizátor ochrany pšírody. V roce 2010 byl na jeho počest pojmenován novš objevený masošravý druh šelmy galidie Durrellova. Poprvé byla tato šelmiška velikosti košky spatšena v roce 2004 okolí nejvšího madagaskarského jezera Alaotra, o rok pozdšji byl nalezený mrtvý jedinec prozkoumán londýnským Pšírodopisným muzeem a 6 let poté byl prohlášen novým šivošným druhem, prvním novš objeveným masošravým savcem za 24 let. 31.1. 1785 – narodila se Magdalena Dobromila Rettigová, buditelka, spisovatelka, autorka kuchařek, básní, divadelních her a krátkých próz, pšestoše aš do svých 18ti let neumšla všbec šesky. 31.1. – zemšel Karel Eduard Stuart, jakobitský uchazeš o tršn Anglie, Skotska a Irska. V roce 1745 se mladý Karel Eduard Stuart, zvaný Bonnie Prince Charles, postavil do šela dobrovolnické povstalecké armády, slošené ze skotských horalů, nš kterých rodových klanů a šásti skotské šlechty. Cíl byl jasný – vyhnat z Velké Británie hannoverskou dynastii a tršn získat zpšt pro Stuartovce. Zprvu se jim dašilo a dotáhli se aš na 100 mil k Londýnu. Pak se ale karta obrátila. Skotská Bílá hora se odehrála 16. dubna 1746 u Cullodenu. Bonnie Prince Charlie udšlal zásadní strategickou chybu, kdyš poslechl své poradce a pšistoupil na boj. Na otevšené pláni proti Skotšm s meši a palaši stála modernš vycvišená anglická armáda, ozbrojená mušketami s bajonety a dšlem. Za ménš neš hodinu bylo pobito pšes 1 000 mušů, všina vojska byla postšilena, ještš neš se dostala k ne

Podle rozkazu velitele anglických sil vévody z Cumberlandu byli zranění skotští vojáci po bitvě dobíjeni na místě, kde padli, a poté bez jakéhokoliv obřadu vhozeni do masového hrobu. Tato poslední a rozhodující bitva ukončila jakobitské povstání a následně i přes dva tisíce let trvající klanový systém, který ji nikdy nedosáhl své zasloužené slávy. Vládní vojsko se tvrdě mstilo i na civilním obyvatelstvu a na dopadení Karla Eduarda byla vypsána vysoká odměna. Karel Eduard a skupinka jeho věrných přátel prchala z místa na místo, ukřivali se v jeskyních, loveckých chatrčích a někdy se o postarali i místní obyvatelé. Nakonec prince zachránila Flora Macdonaldová, která ho propagovala do Francie přes evleňeného za svou služebnou. Ve Skotsku po sobě Bonnie Prince Charles zanechal zkázu a zmar, ale dodnes je milovaným národním hrdinou této země. Mára Kosmasová